

golden
Colombia
FOUNDATION

Tron Ljødal – hvem er jeg?

Mål med presentasjonen

Målet med denne presentasjonen er å gi et innblikk i hvilke *konsekvenser* narkotikatrafikk og organisert kriminalitet har i Mexico og Colombia.

Videre er målet med mitt innlegg å forklare hvilken *dynamikk* og hvilke *drivkrefter*, som til sammen gjør at narkotikatrafikk og organisert kriminalitet undergraver selve fundamentet for et fungerende samfunn mange land i Latin-Amerika.

Innhold

- 1. Innledning**
- 2. Kort om narkotikatrafikk i Latinamerika.**
- 3. Hvorfor narkotikakarteller overtar statens funksjoner**
- 4. Narcokultur og sosial mobilitet**
- 5. Avsluttende kommentarer**

Kort om narkotikatrafikk i Latinamerika

Kokainens vei til markedet

Kilde: EU Cocaine route project <https://cocaineroute.eu/about-us/>

Kokain

Marihuana

Heroin

Crystal Meth

Migranter

Våpen

2016 Homicide Rates in Latin America and the Caribbean

Mexico
Homicide Rate
2012

- ★ Mexico City
- Low (0-14 per 100,000)
- Medium (15-30 per 100,000)
- High (31-50 per 100,000)
- Extremely High (77/100,000)

Noen ingredienser i kokain....

Bensin
Sement
Kaustisk soda
Kalsiumoksid
Svovelsyre
Parafin
Ammoniakk
Aceton

Hvordan og hvorfor narkotikakarteller overtar statens funksjoner

Politisk klientelisme

Den politiske geografien i Colombia og Mexico

Hovedstaden og turistområder

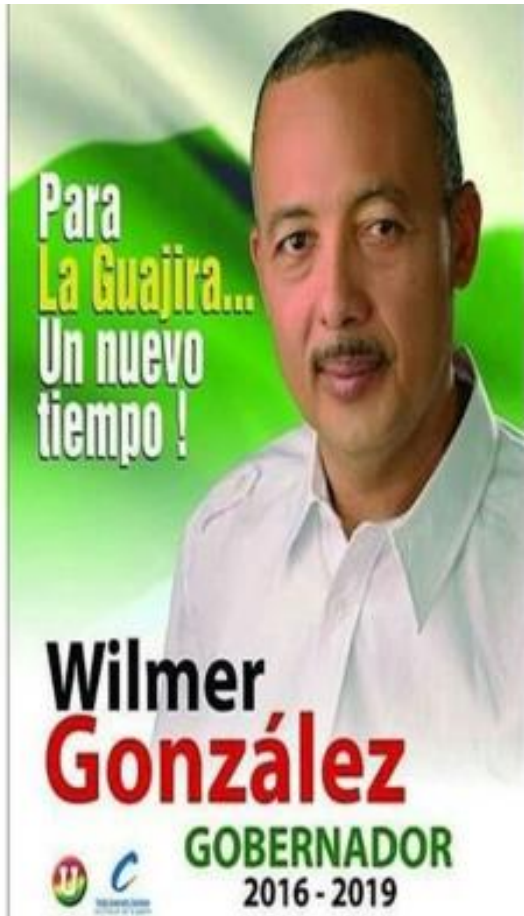

Provinsbyer og omkringliggende områder

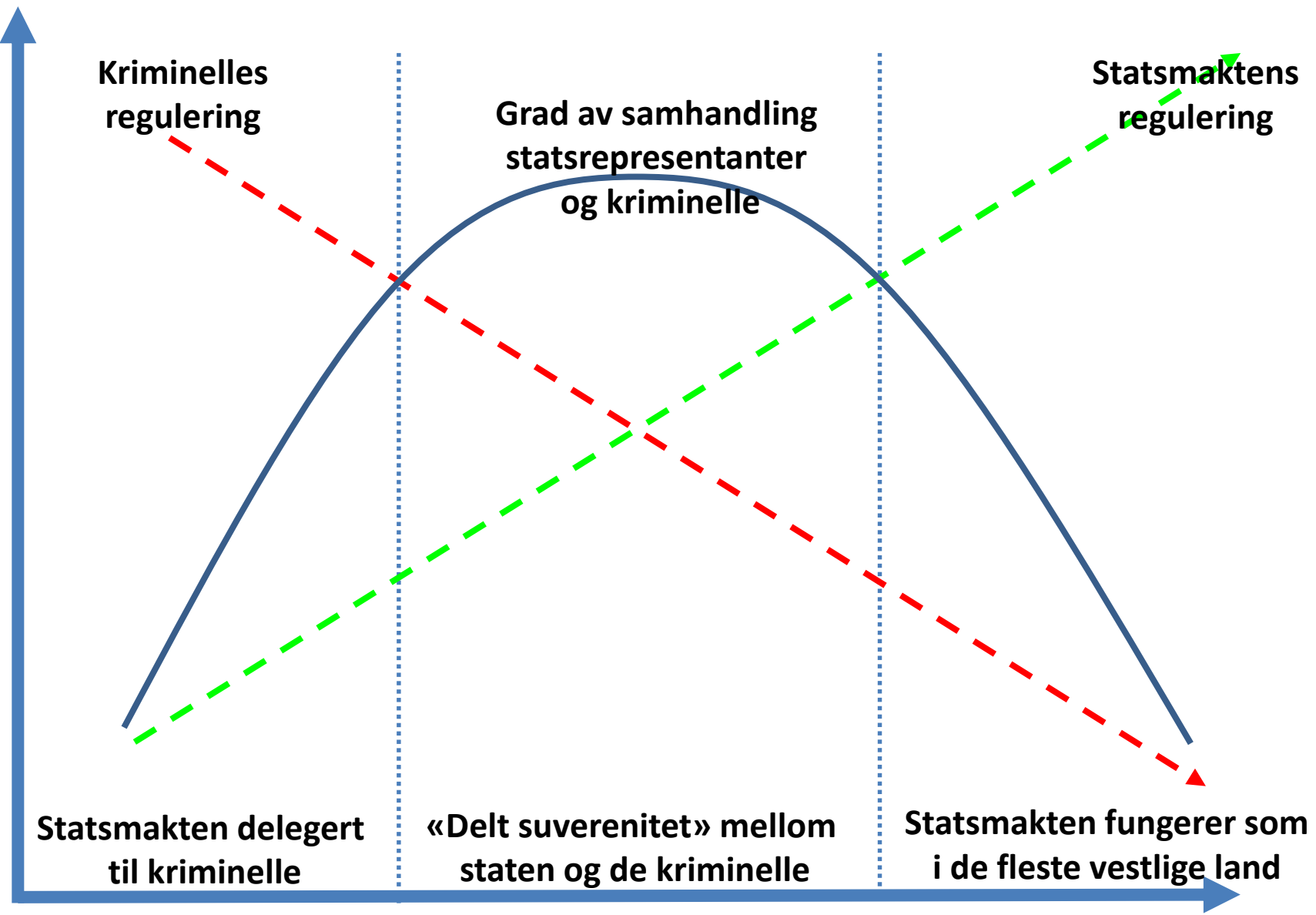

Landsbygd - periferi

Rollen til Regionale politiske eliter

**Befolkningens
Forbruk**

**Kriminelles
regulering**

**Grad av samhandling
statsrepresentanter
og kriminelle**

**Statsmaktens
regulering**

**Statsmakten delegert
til kriminelle**

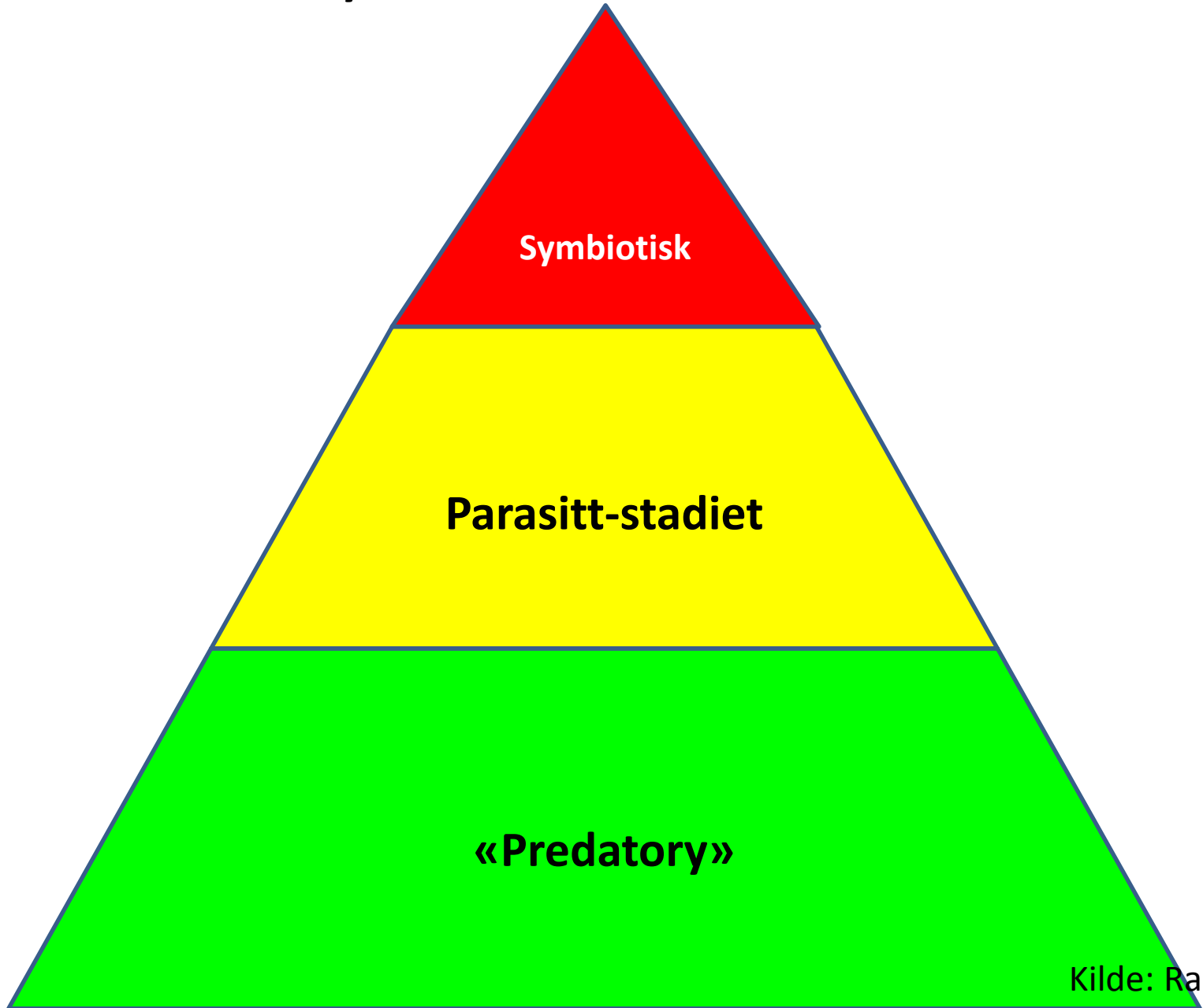
**«Delt suverenitet» mellom
staten og de kriminelle**

**Statsmakten fungerer som
i de fleste vestlige land**

**Akkumulasjon
av kapital**

Kilde: Duncan 2014: s. 142

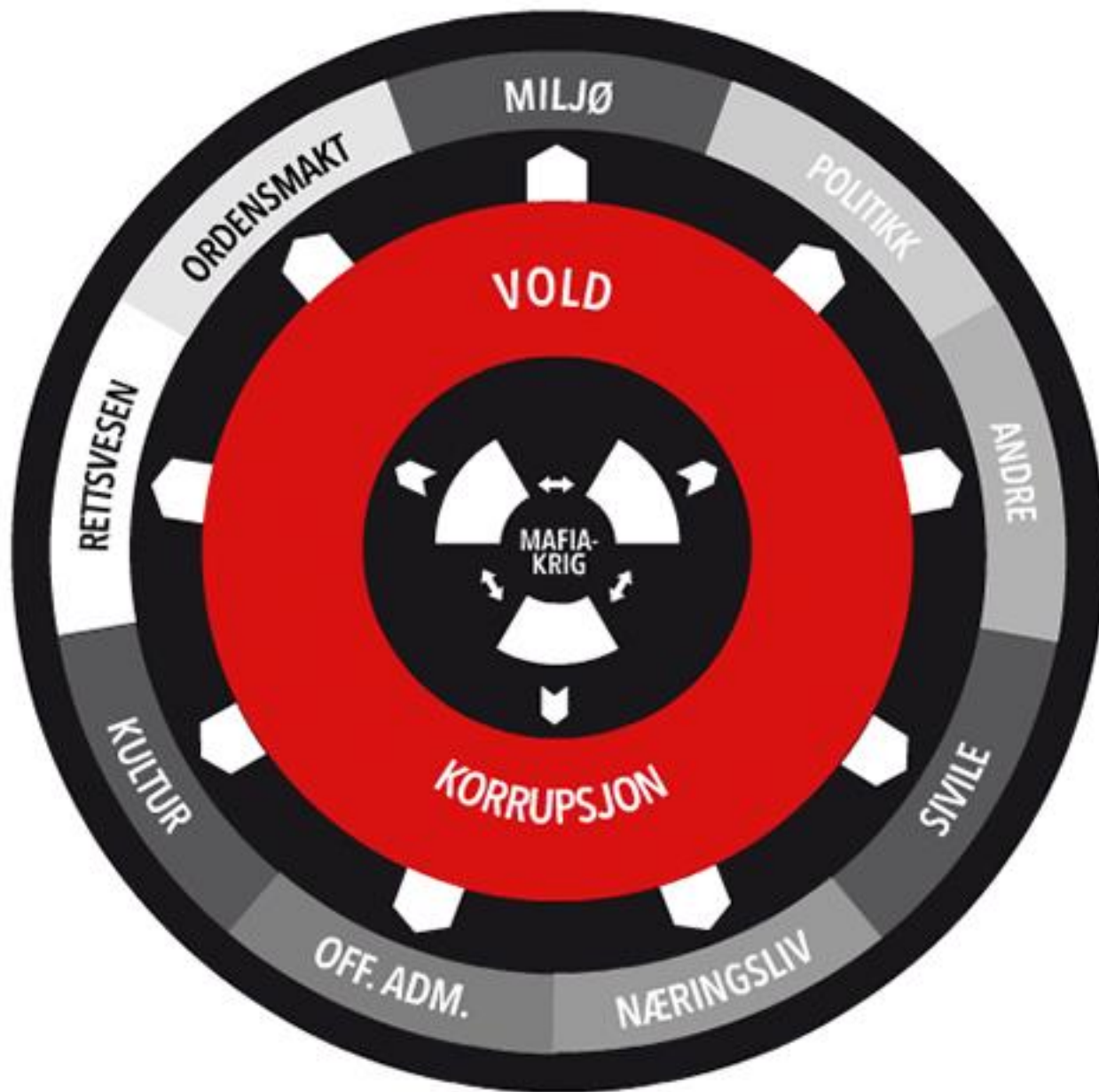
Pyramiden kriminelles makt

Militarisering og territoriell kontroll

Colombianske narkotikabaroners dilemma

Narkotikabaroner tilhører en «*emerging class*», sosialt, økonomisk og politisk. Over tiår har colombianske narkotikabaroner prøvd ut ulike strategier for å:

1. Unngå å bli **utlevert til USA**.
2. Løse sin **juridiske situasjon** i Colombia.
3. Legalisere sin **formue og eiendom** i Colombia.
4. Oppnå og legalisere **politisk makt**.
5. Fortsette sin **kriminelle virksomhet og beskytte seg mot ytre fiender** (USA, Colombianske myndigheter, geriljaen, konkurrerende narkotikabaroner).
6. Bli **sosialt akseptert som «likeverdige»** med den tradisjonelle politiske og økonomiske eliten i Colombia.

**Diego Murillo alias
«Don Berna» og
«Adolfo Paz»**

**AUTODEFENSAS
UNIDAS DE COLOMBIA**

År (ca)	Strategi og ordspråk	Viktigste aktører	Veien til politisk makt	Resultat
1984-1993	Narkoterrorisme <i>«Plata o plomo»</i>	Pablo Escobar	Egne politiske partier	Hovedpersoner drept
1990-1998	«Harmoniske relasjoner» med staten på alle nivå. <i>«Det er bedre å kjøpe det man ikke kan være»</i>	Cali-kartellet	Bestikkelser av funksjonærer og politikere fra alle politiske partier	Hovedpersoner utlevert til USA
1997-2006	Autodefensas Unidas de Colombia (AUC) <i>«AUC som tredje aktør i konflikten»</i>	Castaño familien, Macaco, Don Berna og Norte del Valle kartellet	Politiske forhandlinger med AUC som «tredje aktør» i konflikten. «Parapolítica»	Hovedpersoner drept eller utlevert til USA
2005-2017				<ol style="list-style-type: none"> 1. Mexicanske karteller har overtatt kontrollen over kokainruter fra colombianske aktører. 2. Den nye generasjonen paramilitære (BACRIM) forsøker å gjenta AUC skjemaet. 3. Lederne i FARC bruker fredsprosessen som en form for «pensjonering».
2017-				<ol style="list-style-type: none"> 1. Fredsprosessen med FARC geriljaen vil skape et tilsynelatende skille mellom politisk konflikt og narkotika. 2. Tidligere president Álvaro Uribe Vélez vil opprettholde polarisering og frykt for å forsvare interessene til de som har noe å tape på fredsprosessen i Colombia. 3. Fredsprosessen med FARC geriljaen vil redefinere kontrollen over store territorier. 4. Mexicanske karteller kan tenkes å gå inn militært i Colombia

Comparison between State and “Parallel State”

Characteristic:	State:	“Parallel – State”: (“Para – Estado”)
Monopoly of violence:	Absolute and undisputed	Relative and disputed
Armed Forces:	Regular Armed Forces and Police	Some sort of irregular coercive organization
Territorial control:	Internationally recognized borders	Relative and disputed (“human geography”)
Administration of “justice”:	Legal based (Democratic)	Arbitrary – authoritarian (Pre-modern)
Economic system:	Legal	Illegal and Legal (through corruption)
Taxation:	Legal based	Illegal on all economic activities legal and illegal

Hvorfor skaper narkotika så mye vold?

Narcokultur og sosial mobilitet

Vokse opp i fattigkvarteret

Drømmen som er innen rekkevidde, hvis du bare vil våge å ta noen sjanser.....

Merkeklær

Dyre biler

Flotte damer

Sex

Liv i sus og dus

Våpen

Makt

Identitet

Anerkjennelse

Hjelpe mor

Avsluttende bemerkninger

Min konklusjon:

1. **Så lenge det er en etterspørsel etter narkotika vil alltid noen dekke etterspørselen**, uansett omkostninger for mennesker og natur.
2. Mange i Mexico og Colombia ønsker en **legalisering** eller som et minimum at narkotikaproduksjonen blir «**tolerert**» («*que dejen trabajar*»).
3. **Legalisering** av kokain og heroin er ikke realistisk på kort og mellomlang sikt.
4. Narkotikapenger er **en bærebjelke i økonomien** i flere Latinamerikanske land. Det er ikke mulig å gå tilbake til situasjonen fra før narkotikaen kom.
5. **Relasjonen mellom narkotikabaroner og politiske eliter** vil alltid være der, men vil per definisjon alltid være ustabil og syklisk, fordi narkotikabaronene alltid vil kunne true den tradisjonelle elitens makt.
6. I narkotikaindustrien ligger **makten** ikke hos de som eier produksjonsmidlene, men de som kontrollerer de væpnede organisasjonene

Min konklusjon:

7. **Den ekstreme volden** som er knyttet til narkotika og andre illegale økonomier skyldes summen av historisk arv, logikken knyttet til behovet for beskyttelse og eksternt press, særlig fra USA.
8. USAs militarisering av «**krigen mot narkotika**» bidrar sterkt til å øke volden.
9. Slik det er nå er Latin-Amerika verdens voldeligste kontinent. Den organiserte kriminaliteten river hele land i filler og **undergraver selve fundamentet for et fungerende samfunn.**
10. **Produsentland og konsumentland har felles interesse av å redusere etterspørselen i rike land.** Det i seg selv kan føre til mindre vold i Mexico og Colombia.
11. **Det vi i Norge først og fremst kan bidra med er å redusere etterspørselen etter narkotika,** blant annet ved å fortelle hva den gjør med land som Mexico og Colombia. Vi kan også støtte prosjekter rettet mot å gi ungdom andre muligheter for sosial mobilitet enn å bli fotsoldater i narkotikaindustrien.

**Takk for
oppmerksomheten!**